

ANKARA SAĞLIK HİZMETLERİ DERGİSİ

Ankara Journal of Health Services

Cilt/Volume:12

Sayı/Number: 1

Ocak/January 2013

EDİTÖR

Serap ALSANCAK

EDİTÖR YARDIMCILARI

Bahadır BOYACIOĞLU
Perihan ŞENEL TEKİN

YAYIN KURULU

ALKIŞ Neslihan
AYSEV Ahmet Derya
GÖK Haydar
KUMBASAR Hakan
ÖZÇELİKAY Gülbün
ÖZDEN Ali
TURHANOĞLU İlksen

DANIŞMA KURULU

AKBULUT Yasemin, Ankara Üniversitesi
AKINCI Ayşe, Kırklareli Üniversitesi
AKMANSU Müge, Gazi Üniversitesi
AKSOY Songül, Hacettepe Üniversitesi
ALANYALI Hilmi, Dokuz Eylül Üniversitesi
ALTINKAYNAK Haydar, Ankara Üniversitesi
ALTINÖZ Mehmet, Hacettepe Üniversitesi
ANGİN Salih, Dokuz Eylül Üniversitesi
ATAŞ Ahmet, Hacettepe Üniversitesi
ATAY Mesut B, Ankara Üniversitesi
AYTEKİN Gökhan, Ankara Üniversitesi
BAŞAR Figen, Ondokuz Mayıs Üniversitesi
BAYRAMLAR Kezban, Hacettepe Üniversitesi
BELĞİN Erol, Hacettepe Üniversitesi
BEYZADEOĞLU Murat, GÜlhane Askeri Tıp Akademisi
ÇALIŞKAN Deniz, Ankara Üniversitesi
ÇİĞDEM Zerrin, Medipol Üniversitesi
ÇİL AKINCI Ayşe, Kırklareli Üniversitesi
DİKMETAŞ Elif, Ondokuz Mayıs Üniversitesi
DİNÇER Derya, Ankara Üniversitesi
DURSUN Gürsel, Ankara Üniversitesi
ERBAHÇECİ Fatih, Hacettepe Üniversitesi
ERDEM Ramazan, Süleyman Demirel Üniversitesi
ESATOĞLU A.Ezel, Ankara Üniversitesi
GÜNER Senem, Ankara Üniversitesi
HABLEMİTOĞLU Şengül, Ankara Üniversitesi
HANCI Hamit, Ankara Üniversitesi
HAYDAROĞLU Ayfer, Ege Üniversitesi
KAPLAN Aslan, Hacettepe Üniversitesi
KARACA Metehan, Atatürk Göğüs Hastalıkları ve
Göğüs Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi
KAYA Sıdika, Hacettepe Üniversitesi
KINAY Münir, Dokuz Eylül Üniversitesi

KINIK Hakan, Ankara Üniversitesi
KÖKSAL Aysel, Ankara Üniversitesi
KÖSE Ayşen, Ankara Üniversitesi
KURTMAN Cengiz, Ankara Üniversitesi
KÜRTÜNCÜ Meltem, Bülent Ecevit Üniversitesi
MERGEN Ertan, Ankara Üniversitesi
OCAKÇI Ayşe, Marmara Üniversitesi
ÖBER Ahmet, İstanbul Üniversitesi
ÖNDER Ömer Rıfkı, Ankara Üniversitesi
PAK Yücel, GÜlhane Askeri Tıp Akademisi
PİYAL Birgül, Ankara Üniversitesi
SARP Nilgün, Lefke Avrupa Üniversitesi, KKTC
STONE Robert E, Vanderbilt University/USA
ŞENKAL Özgül A, Çukurova Üniversitesi
TAŞTAN Rüştü, Kocaeli Üniversitesi
TENGİLMOĞLU Dilaver, Gazi Üniversitesi
TÖRE Gökhan, İstanbul Üniversitesi
TUNALI Candaş, Çukurova Üniversitesi
TUNCER Safiye, Ankara Üniversitesi
TÜZÜN Emine Handan, Kırıkkale Üniversitesi
UGURLUOĞLU ALDOĞAN Ece, Ankara Üniversitesi
UYGUR Fatma, Hacettepe Üniversitesi
UZAL Cem, Trakya Üniversitesi
WILKINSON Joe, Salford University/UK
YAKUT Yavuz, Hacettepe Üniversitesi
YALÇINKAYA Fulya, Hacettepe Üniversitesi
YAZAR Tarık, Ankara Üniversitesi
YAZICIOĞLU Kamil, GÜlhane Askeri Tıp Akademisi
YENİMAHALLELİ YAŞAR Gülbey, Ankara Üniversitesi
YETKİN Haluk, Gazi Üniversitesi
YILDIZ Yusuf, Ankara Üniversitesi
YILMAZ Suna, Ankara Üniversitesi

ANKARA SAĞLIK HİZMETLERİ DERGİSİ

Ankara Journal of Health Services

Cilt/Volume: 12

Sayı/Number: 1

Ocak/January 2013

SAHİBİ

Ankara Üniversitesi

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Adına

Yüksekokul Müdürü

Serap ALSANCAK

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Haydar ALTINKAYNAK

YAZIŞMA ADRESİ

Ankara Üniversitesi

Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu

Fatih Cad. 197/A

06290-Keçiören / ANKARA

Tel: 0312-3573242

Fax: 0312-3804868

e-posta:

ashd@ankara.edu.tr

Web Sayfası:

<http://editor.ankara.edu.tr/index.php/ashd>

ISSN:2667-6044

Basım Tarihi: 02/08/2013

Dizgi, Düzenleme ve Basım

Ankara Üniversitesi Basımevi

Tandoğan-ANKARA

Tel: (0 312) 215 90 01 -08

Yayın Türü

Yerel Süreli Yayın

Ankara Sağlık Hizmetleri Dergisi,
Ankara Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu'nun
yayın dili Türkçe ve İngilizce olan, yılda 2 defa yayınlanan,
bilimsel ve hakemli dergisidir.

ANKARA SAĞLIK HİZMETLERİ DERGİSİ

Ankara Journal of Health Services

Cilt/Volume: 12

Sayı/Number: 1

Ocak/January 2013

İÇİNDEKİLER

Editörden	V
Sağlıklı Kişilerde Konnektif Doku Manipulasyonunun Otonom Sinir Sistemi Üzerindeki Akut Etkilerinin Değerlendirilmesi <i>Özge VERGİLİ, İnci YÜKSEL</i>	1
Edirne Merkez Kreş ve Anaokullarına Kayıtlı 2-6 Yaş Grubu Çocukların Büyüme Gelişme Durumları ve Etkileyen Etmenler <i>Sevim SARITEKİN, İlknur DİNNDAR</i>	11
Antalya Manavgat İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne Bağlı İlköğretim Okullarında Fiziksel Çevre Sağlık Koşullarının Değerlendirilmesi <i>Mukaddes ÖRS</i>	25
Yetmiş Yaş Üstü Mide Kanserli Hastalarda Gastrektomi Sonrası Adjuvan Tedavi Etkinliği <i>Cemil BİLİR, Hüseyin ENGIN, Özlem U. SÖNMEZ, Sevil UYGUN İLİKHAN, B. Hakan BAKKAL, Yasemin B. TEMİ, Caner AKTAŞ</i>	41
Yazım Kuralları.....	49
Guide for Authors.....	52
Online Makale Gönderme	55

Editörden

Dergimizin bu sayısında 4 araştırma makalesine yer verilmiştir. Bu araştırmalardan “Sağlıklı Kişilerde Konnektif Doku Manipülasyonunun Otonom Sinir Sistemi Üzerindeki Akut Etkilerinin Değerlendirilmesi” başlıklı yayında, tek seanslık konnektif doku manipülasyonunun otonom sinir sistemi üzerindeki akut etkisi değerlendirilirken, “Edirne Merkez Kreş ve Anaokullarına Kayıtlı 2-6 Yaş Grubu Çocukların Büyüme Gelişme Durumları ve Etkileyen Etmenler” başlıklı, Edirne il merkezinde bulunan kreş ve anaokullarına kayıtlı 2-6 yaş grubu çocukların büyume gelişme durumları ve bu duruma etki eden faktörler belirlenmiştir. “Antalya Manavgat İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü’ne Bağlı İlköğretim Okullarında Fiziksel Çevre Sağlık Koşullarının Değerlendirilmesi” ile ilgili çalışmada ise, Manavgat İlçesinde çevre sağlığı bakımından kamu ilköğretim okullarının durumunun saptanması amaçlanmaktadır. Dergimizin bu sayısında yer alan “Yetmiş Yaş Üstü Mide Kanserli Hastalarda Gastrektomi Sonrası Adjuvan Tedavi Etkinliği” başlıklı araştırmada, araştırmacılar cerrahi sonrası kemoterapi ve radyoterapi ile kür şansı olan ve iyi sağkalım sonuçları elde edilen mide kanserinin 70 yaş üstü hastalarda adjuvan tedavi sonuçlarını incelemektedir.

Dergimizde yer alan çalışmaların, sağlık hizmetlerine katkıda bulunmasını ve yararlı olmasını dilerim.

Prof. Dr. Serap ALSANCAK

Sağlıklı Kişilerde Konnektif Doku Manipulasyonunun Otonom Sinir Sistemi Üzerindeki Akut Etkilerinin Değerlendirilmesi

Özge VERGİLİ¹ ve İnci YÜKSEL²

¹Kırıkkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Ab..D, kocaacar@yahoo.co.uk

²Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü

Özet

Çalışmamızda tek seanslık konnektif doku manipulasyonunun otonom sinir sistemi üzerindeki akut etkisinin değerlendirilmesi amaçlandı. Bu çalışmaya on sekiz yaşını doldurmuş altmış sağlıklı kadın alınarak olgular randomize olarak iki gruba ayrıldı. Birinci gruba konnektif doku manipulasyonu, ikinci gruba ise placebo konnektif doku manipulasyonu uygulaması bir seans için yapılarak, uygulamaların otonom sinir sistemi üzerindeki akut etkisine bakıldı. Otonom sinir sistemi ölçüm parametreleri olarak kalp hızı, kan basıncı, solunum frekansı ve periferik deri temperatürü göz önüne alındı. İstatistiksel analizler sonucunda konnektif doku manipulasyonu ve placebo konnektif doku manipülasyonu uygulamalarının otonom sinir sistemi üzerinde herhangi bir akut etkisinin olmadığı ($p>0,05$) görüldü. Tek seanslık konnektif doku manipulasyonu uygulamasının otonom sinir sistemi üzerinde akut etki oluşturmada yetersiz kaldığı görüldü.

Anahtar Kelimeler: Konnektif doku manipulasyonu , placebo, otonomik.

Evaluation of The Acute Effects of Connective Tissue Manipulation on The Autonomic Nervous System for Healthy Humans

Abstract

In our study we aimed to evaluate the acute effect of one-session connective tissue manipulation on autonomic nervous system. Sixty healthy women older than eighteen years were enrolled in this study and they were randomly divided into two groups. A single connective tissue manipulation was applied to the first group, while a single placebo connective tissue manipulation was applied to the second group and the acute effect of the applications on the autonomic nervous system were observed. Heart rate, blood pressure, respiration frequency and peripheral skin temperature were considered as autonomic measurement parameters. The statistical analyses showed that neither connective tissue manipulation, nor placebo connective tissue manipulation procedures revealed any acute effect on autonomic nervous system ($p>0,05$). It was shown that the one-session connective tissue manipulation application was insufficient to reveal any acute effect on autonomic nervous system.

Keywords: Connective tissue manipulation, placebo, autonomic.